

Szvéték Gábor

túlzás és hiány

Napló-füzetek

122.

Szvétek Gábor

túlzás és hiány

Tartalom:

– Szonett (1998)	2
– Az én szívem rengeteg... (2014)	3
– Hitvány ember leszek (2012)	4
– Adagio (2014–2017)	5
– Ördögcérna (2017)	26
– Tetovált Képek (2014–)	31

Szonett

A nap éjbe lopózik az alkony fátylán.
Utolsó, elkószált lángtincse remegve
szökell az incselkedő éj elől, messze
a vaskos villanypóznák ezüstpáncélján.

Az ég szivárvány palástját mély barnára
mázolja át az Isten, majd felgyújt minden
égi mécsest, hogy az éjben fáklyánk legyen,
és szelíd csöndet küld nyugtalan álmunkra.

Ránk néz és mi megfürdünk tekintetében,
hogy megtisztuljunk s a holnap új ruhában
találjon. A piszkosat a hold markában

égetjük el, vagy Illés tüzes szekeren,
mi épp villámként vágtat keresztül az éj
oly lengén megfeszített, lyukacsos gömbjén.

Az én szívem rengeteg...

Az én szívem rengeteg
és a szívemnek ezer csücske van:
rácsimpaszkodik a sok bánat, apró öröm,
hirtelen a zsenge, bölcsen a változatlan.

Mindig új szerelmet keresek,
de szeretetben csak az állandót.
Az összes ellentmondást feloldva
egy képletbe sűríték minden változót.

Ártatlanságom az árulásé. Jól tudom:
a részvétlen törtetés elismerést nyer.
Meséknek hinni álmainkban szabad,
igazságot az álom nem, csak a lélek követel.

Ki érdemtelenül szolgál, azé a siker bűne is:
játszik és csal, harácsol és tékozol.
Szokást, rangot, megbecsülést kicsikarva
lopott tiszteletet meddő életre pazarol.

Hitvány ember leszek

Hitvány ember leszek
– így döntöttem.

Szeretetben önző, kevély, haszontalan.
Hibáimért és magányomért mást okolok.
Munkára, tisztességre nem méltatom magam.

Felejték humort, önkritikát:
nevetek magamon – gúnyból – és másokon.
Tehetségem elpazarlom s nem kérek feloldozást.

Szilárd leszek törekvésben: nyers, akaratos, sérthetetlen.
Magam előtt görgetek ezer követ,
porrá morzsolom mind az ezret.

Aranyat álmodom és zöld epét hányok:
szemétdomb lesz királyságom.
Bármi áron, de király leszek! még ha
másan nem is, csak magamon uralkodom.

Adagio 3.

Bennem nem lázongás van,
dac, gőg, kamaszos fickándozás;
bennem a világmindenség
fortyog, tébolyul, kezdi
meghágni magát,
hogy belepusztuljon.

Nem lehetek, aki voltam.
Naiv, széplelkű,
hiszékenyen a világra tárva:
lenyúzni ezt a viszkető bőrt,
ami eltakar, ami kívülről felemészt;
hadd legyenek az elvetemültek
könnyű játékszere...

Tapintatból nem vagyok őszinte.
Gyávaságból áldozom fel magam.

Undorodom.
Tőled magam miatt,
magamtól temiattad.

A kelő napra terítem lelkem,
színezzem sárgára, vörösre,
védelmező kéz-melegre.

Jegenyék sugdolózásába,
lombok hajlongására hajlok,
nem tagadok, nem feszítek,
csak feloldódom
a levélfonák színtelen erein.

Adagio 38.

Távolról kell visszaneézni,
hogy tisztán lássak.
A láp sem vetkőzik,
míg partján vágják a nádat.

Mocskos leszek és elveszett,
hogy újra tiszta lehessen,
mint a kipucolkodott utcagyerek.

Úgy tekerem magamra
a megigazult életet,
ahogy akasztás után
hóhér karjára a gyilkos kötelet.

Nem ismer félelmet,
nem alkuszik és nem enged,
kinek szívét ólomkatonák
forgácsaiból edzette istene.

Adagio 44.

Pedig tényleg csak
alig-lépés kellett volna,
elrugaszkodott karnyújtás,
bokára csuklott békaugrás,
és elérjük, megragadjuk,
hogy el ne eresszük: ott a cél –

de elengeded kezem...

Hiába kitartó a makacs akarat,
erőnk véges, elfogy hirtelen.
Célok alá rendelt életünkkel
birkózik az öncélú küzdelem.

Ágaskodj a szemérem fölé,
nyúlj a tiltott láda mélyébe:
újjal töltsd színültig a szédelő úrt
és légy benne olyan gazdag,
hogy már-már elszégyelld magad.

Adagio 46.

Pohár fenekén
visszhangzik az önámítás:
gond és teher istene,
az esélytelenek istene,
meghajlott lelkük szemétdombján
guberálók istene.

Edzetlen gerincet könnyen töri
a súlytalan tollpihe.

Küzdelmes sivatagban
tojást keltetni a lángoló kövön,
rendületlen homokviharban
a kettétört sorsot öntözöm,
nevelgetem,
becézgetem,
hogy a durvaságtól messze,
elérhetetlenre nőjön:
lángoszlophoz kötözöm.

Adagio 47.

Parázson totyog az örömhír,
felszisszen, szökken, léptét nyújtja –
s én pillantásnyit sem ereszttem,
lábfején állva lépteit lépdelem.

Utánam kapnak elmaradásaim,
megmarnak, hogy visszamarjam őket
– s ezért is: bicegve, bekötött szemmel
egyenesen napkelet felé megyek.

Érintetlen szerelmünket
dajkálva állok meg
vérszomjas ítélőim előtt,
emelt fővel,
kidüllesztett mellel oda,
ahová a villám csap,
ahol a csúf is tünemény,
hol a lányok szeméremdombjára
színpompás vadvirágok borulnak.

Adagio 48.

Nem haragszom rád,
pedig szeretlek.

Gyere velem!

Egymásnak vagyunk,
kettőnknek leszek.
S ha magadba engedsz,
beléd égetem magam:
hitem megvigasztal,
szenvedélyem kielégít,
szabadságom felszabadít –

és én megtisztulok benned,
mint a húsvét tiszteletének
meszelt ház és rendbe öltöztetett porta;
úgy fogadom a vendégsereget,
talpamtól fejbúbig életörömben,
hogy a félszemű vak szeme is lássa:
én Belőled lélegzem,
Te pedig énbőlőlem.

Adagio 49.

Megtalállak s elfelejtelek,
ahogy szerelmes asszony
élete őszén a hűtlenséget;
nem tudja szívét zárva tartani,
ki álmaival csordultig töltötte.

Rozsdállja el könnyed
múltad láncát,
láncod sebét,
sebed magányát.

Légy szabad
s légy halott.

Puha, fehér kezedben,
köldöködben hordozd
az újszülött világot.

Adagio 50.

Megengedhetem.
Szemrebbenés nélkül
lehetek őszinte és közvetlen:
mit telni hagyok, mind kiürül;
szemérmetlen, hiszen
kurvázkodásban vetemedett
s égett ki balzsamos lelkem;
leplezetlenül igaz,
mint a könnyen bíráló döbbenete,
mikor a pálca felette törik;
és olyan vakmerő fullajtár,
ki az árulás hírét dobolja szét
annál az asztalnál,
hol a győzelmi tort ülik.

Adagio 59.

Sorsom fordulásai,
nagy pillanatai előtt
meghajol a csend,
meghajlok én is,
hátrább lépek
s összekucorodom.

Így vagyok most előtted.
Kifacsarva, megindulva,
szájon verve szólongatlak
s utolsó tiszta ruhámban
teríték asztalt az új életnek
tűz-páncélú szívemen.

Érted lépek medvecsapdára,
számolom a végtelent,
mártózom halhatatlanságba.

Úgy szenvedj meg és úgy szeress,
ahogyan én szenvedlek
s ahogyan én szeretlek,
hogy egymásba nőjünk:
egymásba szülessünk, éljünk
és egymásba haljunk.

Adagio 75.

Bujdosom,
ahogyan szeplős ártatlanság
a részegség dühe elől.

Üvegfújó szájára
cserepesedik a kérges idő;
nehezen olvasom
a percek reccsenését,
a másodpercek hajlását.

Mély csönd bukfenchezik alattam.

Istent keresek magamban,
istent keresek mindenben:
önmagába visszatérő
eredőt s bevégzőt.

Hallgass velem,
veled hallgatok.

Ne kívánj s ne ízlelj.

Befőttesüvegbe,
fonnyadt tésztaszűrőn
véreztesd ki vágyaid.

Szelídülj a szelídekhez,
merülj el a merülőkben.

Adagio 80.

Úgy mond, hogy értsem.

Elég a zajban matatásból,
romlott konzervekből,
felrúgott kukákból.

A falfirkák nem térképek,
nem találok haza.

Magamban beszélek,
veletek magányosabb vagyok.

Kevéske örömöm elé tolakszik bánatom,
erőm elé erőtlenségem.
Nem védekezem,
bántani gyöngék vagytok.

Adagio 88.

Nem adhatok neked boldogságot
(kóstolóba, ügyetlenül vágott szeletet,
mitől bódultan piszkolsz magad alá),
ami kiszorítja a tengereket
és földhöz szögezi a féllábú angyalokat,
olyan ellenállhatatlan és émelítő,
hogy gyomorrontásba és két napi hányásba fullad,
ami lépteid elemeli az utca köznapiságától,
fölhangolja a leselejtezett hangszereket,
fogatlan döbbenettel élvez el sokszori egymásutánban,
amit látva maguk elé engednek az ingyen ételre várakozók,
szűzi baletté dicsőül a perverz népirtás
és önfeledt cigánykerékké a szűkre szabott tudat,
amiben olvasatlanul is megérted a kiradírozott sorokat,
tanítod a teljességet és átjár a szent borzongás:
a legvégső pillanat megtisztulása halálos áramütés után.

Kettőnk helyett bocsáss meg
a túlzásért
magadnak és nekem
a mulasztásért.

Adagio 89.

Magadnak tartozol velem, Uram.

Tenyeredben fekszem,
várom, hogy szeress.
Ismered egészem,
bennem csak Te titkolózol.

Fázom.
Kegyelmed úgy takar csak,
mint torzszülöttet a farsang.

Nem tartasz magadban
s nem talállak magamban.

Távolságba úzöl,
nem értem tükörképem.

Akarlak a rosszban,
hogy megmozdítsalak.
Egyre messzebb vagyok
több és kevesebb:
üres otthont találok száműzetésben.

Adagio 92.

Nyomot hagysz bennem.
Talpam hólyagosra verve,
nem futok el.

Érintésedtől eltörök,
ahogyan száraztól törik a bőr.

Futóhomokba írom
betű nélküli neved.

Nyelvet öltök
és sortűz elé állok.

Adagio 98.

Kiáltanék,
de irigység harapja el nyelvem:
hibáidért már nem dicsérlek.

Üveg lelked törékeny.
Számolatlan pofonnal
tetovál magára az élet.

Napsütésben bizonyosság,
árnyékban kétely.

Lépésed gáncsa istentelen isten,
felállni, nyújtózni, indulni enged,
remény zsarnokol a józan észen,
míg ásításba unja vergődésed.

Adagio 105.

Teljessé ért bennem
valamilyen isten,
magam vagyok
átok és dicsőség,
kényszerből gyúlt daccal,
tartalmas sekélyben.

Nem hiába iskoláztat a fricska,
kölyök koromtól vállamon a Sátán
magát kényezteti.

Kutyák nyála a szent kehelyben.

Öncélú erőm
elpazarolt erő.

Adagio 112.

Bezárkózom,
ahogy beporzatlan virág,
vagy zsákfalujának remetéje.

Magányba, aprócska kincseimmel.

Leértékelt árucikk a lélek,
poros salgó polcok terhe,
maszkabál, mit nagybetűvel írnak s benne
főszereplő helyett pusztán statiszta az ember.

Tőszavakban hebeg az erkölcs,
viseltessé nyűglődte lényegét.

Elakadt a mérce
s elmaradt a számvetés.
Hiúság hiteget: alacsonyan a léc,
semmiért is jár
– mert így is elég: félvállról – az elismerés.

Adagio 119.

Nyirkos köd napot bújtat
– régi szeretőm
e bántalmazott terhes.

Zúgolódnak a falevelek,
mondanivalójuk van.

Nem a Te hibád,
de Te tehetsz róla.

Világod annyi marad,
amennyit el tudsz rejteni.

Amiért nyújtózol,
nem éred el soha.

Adagio 125.

Árnyékban lassan olvad a jég.

Pozőr önérzetünkön
magány tollázkodik:
hízkelkedő kóboráram.

Félfamentes álmunk
újrahasznosított kreativitás.
Életvágy, utópia, elbocsátás.

Fáradatlan mértéktelenségünk
mértékletes unalomra tanít.

Adagio 131.

Valami eltört.
Mikor érte nyúltál,
másfelé néztél,
mikor rosszat kérdeztél.

Tömeges a magány,
illékony az öröm és
sebesvonal a szeretet.

Cigarettát cigarettáról gyűjt,
üres megállóba reked számvetésed.
Félhangokra felütésnyi szün,
még szünetnek is kevés.
Nem vártál s rád sem vártak.
Nem tiéd, mi el sem hagyhat.

Veszteséged túlel.

Adagio 133.

Kívül vagy fény árnyékban,
belül árnyék fényben.
Taknyos köd benned, mit vállalni nem mersz.
Ezer szinonimán hord a tehetetlenség.

Kisajátított közönyöd
érdektelenségre fásít.

Hagyd el a muszájtalant!
Mértéket a fontoson jelölj,
sorrendet a talánon;
ne sunyíts, de csald el az időt!

Téveszd meg,
mi tévedni enged
– és ne fékezz a pirosnál.

(Ördögcérna – 1.)

szarajevó rózsái

és a muzulmán bosnyák
és a katolikus horvát
és az ortodox szerb
és a szefárd zsidó
és az istentől elhagyott cigány is
csak egyet akar: élni

ilyen egyszerű
az ember elég
ha élhet

egymás mellett
nehezebb így
inkább együtt

(kifeszített hallgatásban
vérömleny duzzad)

(Ördögcérna – 4.)

Papírhéjú ártatlanság
vagyok: gyermek és koravén.
Szélfogó nélkül élesre
borotvál a nyers ébredés:
küldetés a szeretet
– és e túlmutatásnak
szélsőséges, értékvesztett önigazolásban
nincs hazája: nincs családja.

Kölcsönvett gondolat
észrevétlenségébe
muzáj rejtőznöm – s félnem:
csak neked tartogatom magam
önátadásban érő jóságnak.

Beléd tévedek és megismerlek.

Különbözők sebeink,
más-más felejtést ismerünk.
Mi közös bennünk: a varasodás.

Saját magunkba fulladunk:
embert teremtett az Isten
és isteneket magának az ember.

(szolgálni
– többé nem –
hivatásom)

(Ördögcérna – 7.)

Hazám

Akár mellőzött, akár megosztott,
e pocsolóban örvénylő,
cipőtalpon utazó kis világot
darabka sajátomnak: hazámnak tudom.
S így, hogy leginkább
sajátjai mulasztják el becsülni, hordozni
– az ilyen, árulásban hűséggest
én még tisztábban szeretem,
májusfáját világosig őrizem
s világostól az új világig
táncolom ki a deréknek maradt kevesekkel.

(Ördögcérna – 9.)

kifacsarja Isten az eget
szemedből szemembe
a tudatlanság ma is megcsal
minél többet ismerni
hagylak el hogy megtaláljalak
kevesebb irigységben

saját igaza szerint
mindenkié lehet
az igazság maga

állandóság békéjébe
préselődik a mozdulatlan unalom
– veszíteni ezt keressük

sor végéről integetek
nem láthatsz engem

messze vagyok közeledben
lebontom az ígéretet és utat
építek ködből és sárból

(Ördögcérna – 11.)

Expozíció

Krumpliszákra dőlve
delel a kiélt tanúságtétel,
túl megbántottságon,
alázaton és tapintaton
pimasz önbizalommal
nyalogatja istene segglyukát:
jövőre emlékezve
csepegteti a tegnap iszapvárát
a töredezett sodrás partján.

Életem a csalás útján.
Két lélegzet közt
enyészik el hitelem: törekvésem – s én
beleállok, beleavasodom
e szemrehányó pusztulásba.

Hazudni a születésnek,
túlélni az utókorban
– a többi csak derengő átmenet.

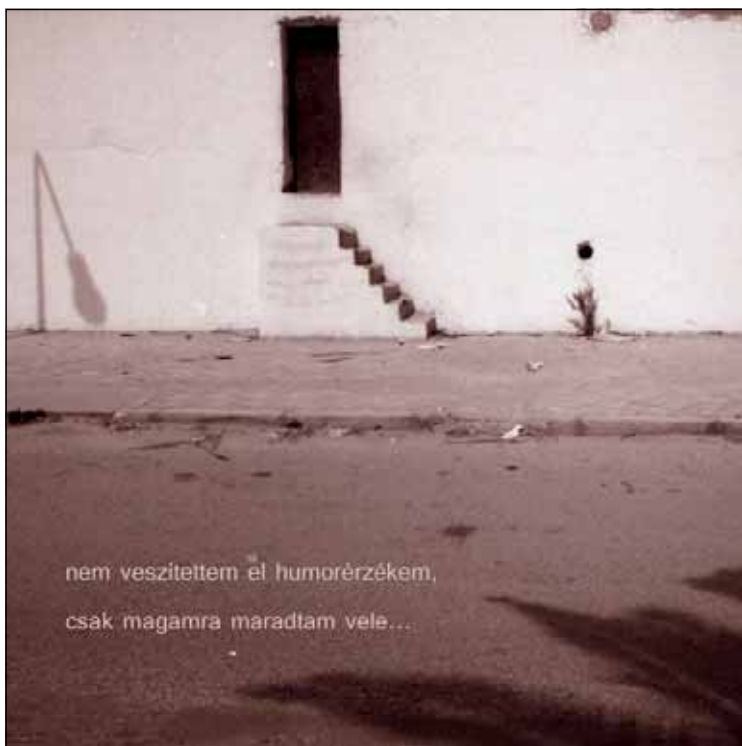
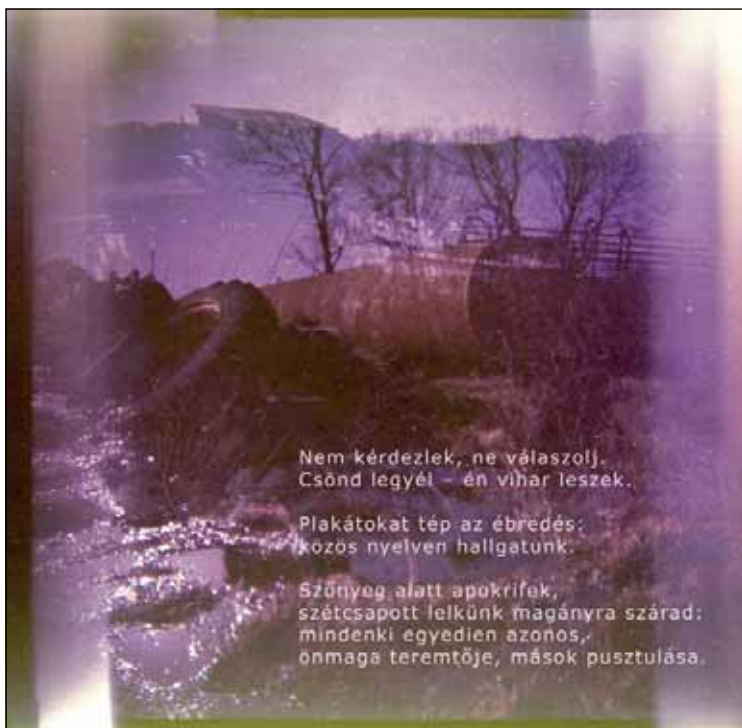

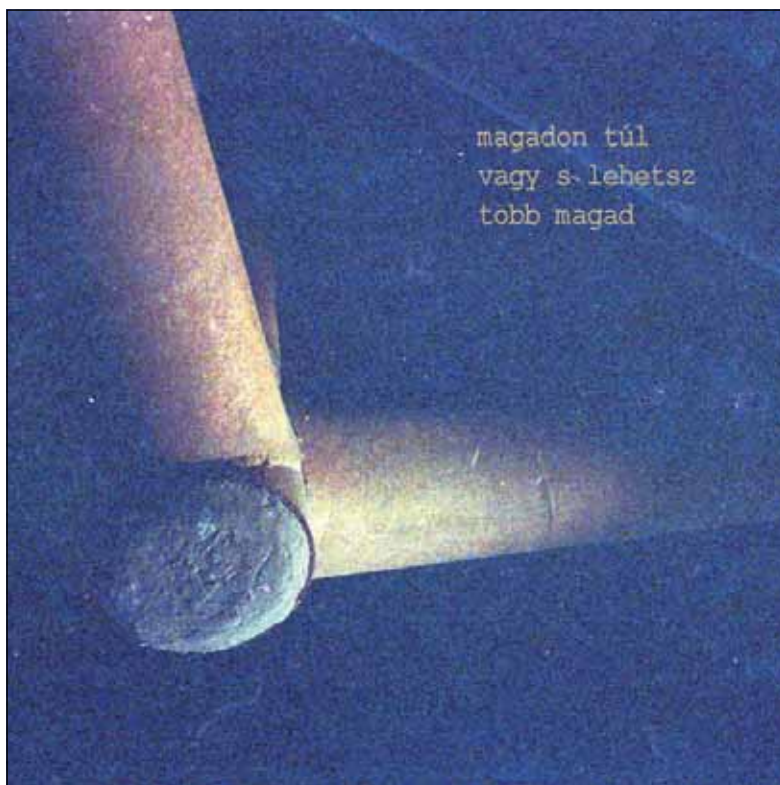

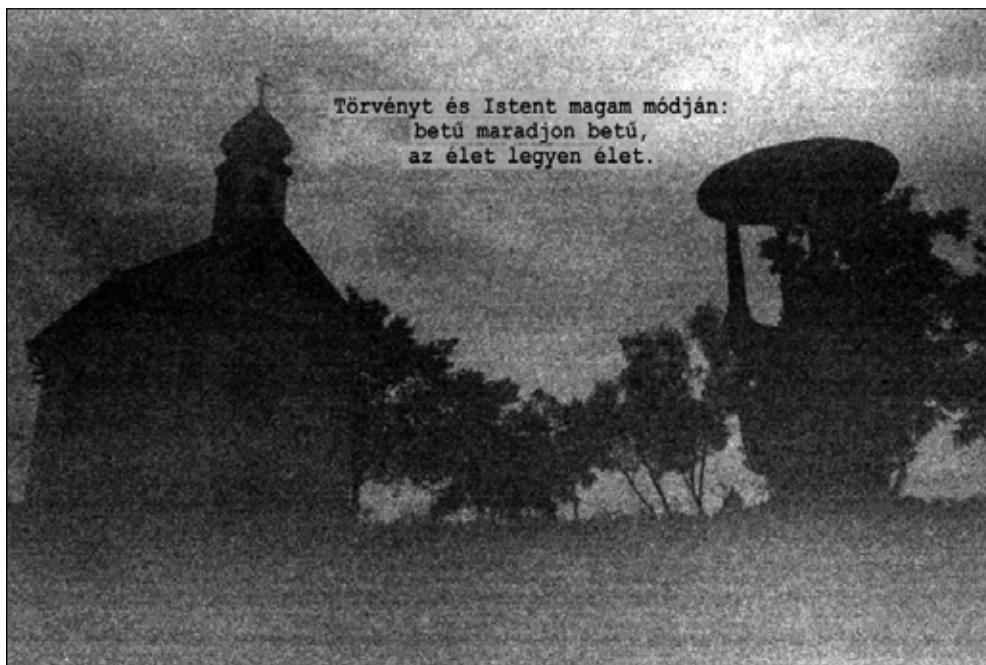
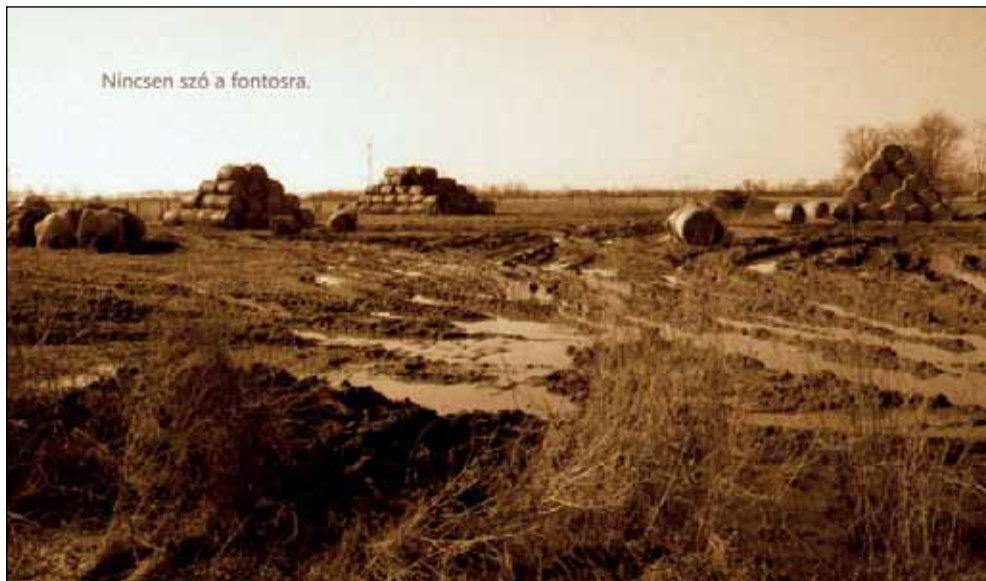

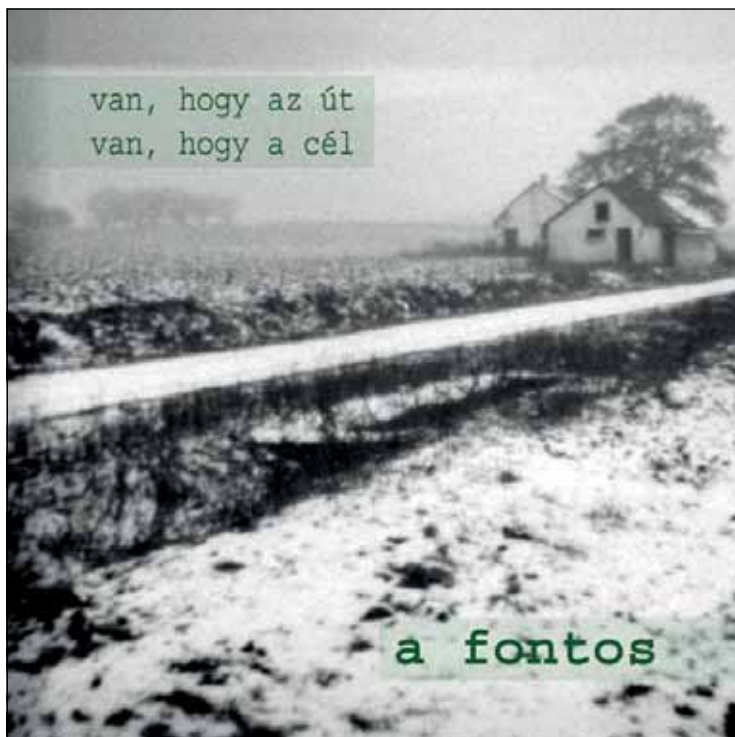

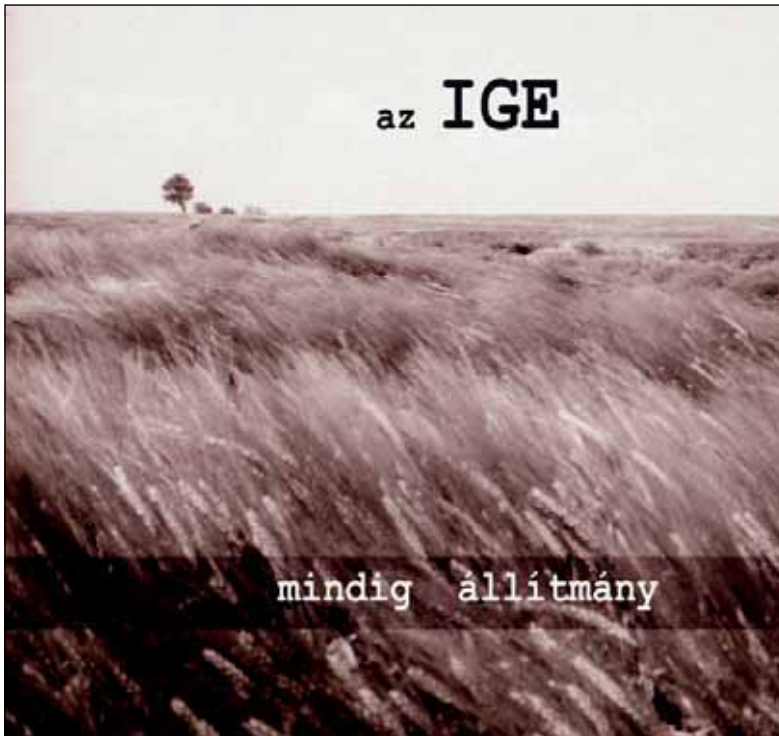

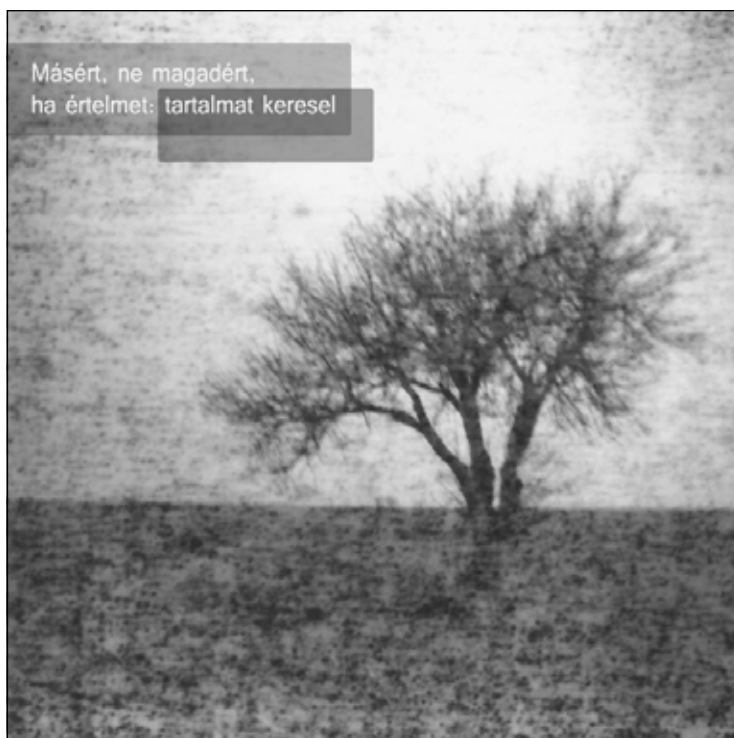
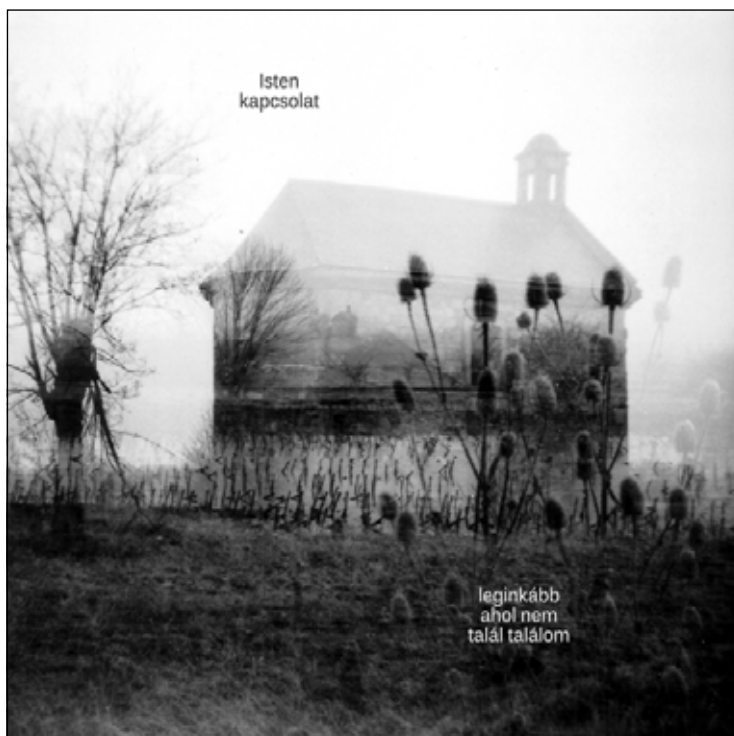

**Hiány: rés a felületi feszültségen.
Túlzás: elcukrozott valóság, nem csinálhatsz újat.
Szégyen: naplóból hirtelen kitépett oldal;
és bosszúság: megsérült a következő lap is.**

**Cédrus Művészeti Alapítvány
1136 Budapest, Pannónia u. 6.
Telefon: (1) 247-6657, (30) 511-3762
E-mail: szongy@gmail.com
Honlap: www.naputonline.hu**

**Felelős kiadó: Szondi György
Tördelőszerkesztő: Szondi Bence
ISSN 1787-6877
ISBN 978-615-80686-9-7**